

שיעור י

מל"ת רנו. שא. דש. שה.

מצוה רנו שהזהירנו מענות היתום והאלמנה שנאמר כל אלמנה ויתום לא תענון, והאזהרה הזאת כוללת שלא יענה אותם לא במאמר ולא במעשה. אבל ידבר עמם דברים טובים ורכים ויתעסק עמם בעסק ויתנו להם לחיות בטוב שמחים. ויכוין ההפלגה בזה כלו, ומי שיקצר בדבר מזה הנה עבר על זה. וכבר התבאר העונש על לאו זה, והוא אמרו יתעלה והרגתי אתכם. (משפטים, מדע הלכות דעות פ"ו):

מצוה שא הזהיר מהיות רכיל. והוא אמרו לא תלך רכיל בעמך, אמרו (ספרא) לא תהא רך בדברים לזה וקשה לזה. דבר אחר שלא תהא כרוכל שטוען דברים והולך, ובכלל לאו זה אזהרה מהוצאת שם רע. (קדושים תהיו, מדע הלכות דעות פ"ז):

מצוה שד הוא שהזהיר שלא לנקום קצתנו מקצתנו, והוא שתעשה מעשה אחד ולא תסור מלחפש אחריו עד שתגמלהו כמעשהו הרע אשר יביאהו כמו שהביאך, והזהיר מזה באמרו לא תקום. ובספרא עד היכן הוא כחה של נקימה אמר לו השאילני מגלך ולא השאילו ולמחר אמר לו השאילני קרדומך ואומר לו לא אשאילך כדרך שלא השאלתני מגלך לכך נאמר לא תקום, ועל זה הדמיון ההיקש בכל הענינים. (שם, שם).

מצוה שה הזהירנו שלא לנטור ואע"פ שלא נשלם לו גמול, והוא שנזכור לו העון שחטא החוטא. והוא אמרו לא תטור. ולשון ספרא עד היכן הוא כחה של נטירה אמר לו השאילני מגלך ולא השאילו ולמחר אמר לו השאילני קרדומך ואומר לו הילך ואיני כמותך לכך נאמר ולא תטור. (שם, שם):